

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/162313-340924

Op de op 15 december 2021 ontvangen aanvraag van Havenbedrijf Moerdijk NV om een ontheffing krachtens artikel 3.3, eerste lid, artikel 3.8, eerste lid, en artikel 3.10, tweede lid, juncto artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor de realisatie van het Logistiek Park Moerdijk gelegen in de oksel van de A16 en de A17 nabij het knooppunt Klaverpolder, in de gemeente Moerdijk.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
19 januari 2023

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer H. Janssen
Clustermanager

BESLUIT

Onderwerp

Op 15 december 2021 hebben wij van Havenbedrijf Moerdijk NV een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg van de realisatie van het Logistiek Park Moerdijk gelegen in de oksel van de A16 en de A17 nabij het knooppunt Klaverpolder. Het plangebied wordt globaal begrensd door:

- de A17 aan de noordwestzijde;
- de Binnenmoerdijkse Baan aan de noordzijde;
- de A16 aan de noordoostzijde;
- de Lapdijk aan de oost- en zuidzijde.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan Havenbedrijf Moerdijk NV, Plaza 3, 4782 SL te Moerdijk, de gevraagde ontheffing **te verlenen**, op grond van, artikel 3.8, eerste lid, en artikel 3.10, tweede lid, juncto artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor het opzettelijk verstoren van individuen en het vernielen van rust- en/of voortplantingsplaatsen van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - artikel 3.10, eerste lid, onder b, van de Wet natuurbescherming, voor de:
 - **bunzing** (*Mustela putorius*);
 - **steenmarter** (*Martes foina*);voor de periode tot en met 31 december 2030;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soorten als bedoeld onder I, deel uitmaken van dit besluit;
- III. de gevraagde ontheffing voor het overige **af te wijzen**, op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepaling als bedoeld in:
 - artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor het opzettelijk wegnemen van nestplaatsen van de:
 - **buizerd** (*Buteo buteo*);
 - **huismus** (*Passer domesticus*);
 - **kerkuil** (*Tyto alba*);omdat er voor deze soorten geen verbodsbepaling wordt overtreden;
- IV. aan dit besluit voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 'voorschriften';
- V. dat de volgende delen van de aanvraag deel uitmaken van dit besluit:
 - Provinciaal inpassingsplan Logistiek Park Moerdijk, projectnummer: 700103.16072.00, identificatiecode: NL.IMRO.9930.PIPLogistiekpark-va02 (hierna: "het provinciaal inpassingsplan"), 20 mei 2016
 - Activiteitenplan Logistiek Park Moerdijk, 10 december 2021 (hierna: "het activiteitenplan")
 - Memo actualisatie beschermde soorten Logistiek Park Moerdijk, projectnummer: 210101, memonummer: 210101-001. 12 december 2021
 - Beantwoording aanvullende vragen Z/162313, memonummer: 220305-001, 9 mei 2022 (hierna: "de aanvullende gegevens van 9 mei 2022")

- Addendum n.a.v. teams overleg en beantwoording aanvullende vragen Z/162313, memonummer: 220305-002, 13 juni 2022 (hierna: “het addendum”)
- Zienswijze op voornemen tot weigering ontheffingsaanvraag Wnb Z/162313, Kenmerk: GS/DD/021922, 15 augustus 2022 (hierna: “de reactie op het voornemen tot weigeren”)
- Geaccordeerde notulen en aanvullingen, 6 december 2020 (hierna: (de aanvullingen van 6 december”)
- Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
- Bijlage 2: mitigerende maatregelen
- Bijlage 3: inrichting van de Lapdijk
- Bijlage 4: inrichting van de Appelzak
- Bijlage 5: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)
- Machtiging

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden.

Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om zo'n voorlopige voorziening te vragen is, dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Voorschriften.....	6
Procedurele overwegingen	8
Inhoudelijke overwegingen.....	10
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	10
1.1 <i>Beschermingsregimes</i>	10
1.2 <i>Interim omgevingsverordening Noord-Brabant</i>	10
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep	11
2.1 <i>Aangevraagde activiteiten</i>	11
2.2 <i>Onderzoek soorten</i>	11
2.3 <i>Mogelijke effecten op beschermde soorten</i>	11
2.4 <i>Alternatievenafweging</i>	12
2.5 <i>Belang van de aanvraag</i>	12
2.6 <i>Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding</i>	13
3. Conclusie.....	20
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie.....	21
Bijlage 2. mitigerende maatregelen	22
Bijlage 3. Inrichting Lapdijk	24
Bijlage 4. Inrichting compensatieperceel de appelzak.....	28
Bijlage 5. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	29

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De aanvrager dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, doch uiterlijk twee weken voor aanvang van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De aanvrager dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere handelingen als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. De in dit besluit gedeeltelijk verleende ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen.
4. De aanvrager of haar rechtsopvolgers blijven verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
5. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
6. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
7. De aanvrager of haar rechtsopvolgers dienen, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de mitigerende maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 5.3), de aanvullende gegevens van 9 mei 2022, het addendum van 13 juni 2022, de reactie op het voornemen tot weigeren en de geaccordeerde notulen en aanvullingen van 6 december 2022.
8. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: “de ecooloog”) op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
9. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
10. De aanvrager dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven.
Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk twee weken voor de start van de werkzaamheden, via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat in de toelichting op het aanvraagformulier:

https://www.brabant.nl/applicaties/producten/wet_natuurbescherming_ontheffing_beschermde_soorten_16411

Specifieke voorschriften

Gewone dwergvleermuis:

11. Ongeschikt maken: Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende dagen moeten de weersomstandigheden overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen.
12. Ongeschikt maken: Bij het ongeschikt maken van (potentiële) verblijfplaatsen mag geen opschuimend en uithardend (vul)schuim (PUR) gebruikt worden. Uithardend schuim mag alleen gebruikt worden, nadat de woningen al ongeschikt zijn gemaakt, er een controlerende heeft plaatsgevonden en er is vastgesteld dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.
13. Ongeschikt maken: Wanneer een opening direct permanent wordt afgesloten, dient gecontroleerd te worden dat vleermuizen de betreffende ruimte via een exclusion flap kunnen verlaten. Wanneer dit niet zeker is, dient de opening te worden afgesloten middels een exclusion voorziening. In het ecologisch werkprotocol moet worden vastgelegd op welke wijze gecontroleerd wordt of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is.
14. Ongeschikt maken: Indien ongeschikt wordt gemaakt middels het verstoren van het microklimaat dienen, aanvullend op het creëren van tochtgaten, indien bouwtechnisch haalbaar, de hoeken van te slopen bebouwing verwijderd te worden, conform de derde bullit op pagina bladzijde 37 van het kennisdocument 'gewone dwergvleermuis' (BIJ12, 2017). Indien dit bouwtechnisch niet haalbaar is dienen de invliegopeningen te worden afgesloten, hierbij dienen voldoende exclusion voorzieningen te worden aangebracht zodat vleermuizen te allen tijde de bebouwing kunnen verlaten maar geen toegang meer hebben tot de bebouwing.
15. Controlerende: Tussen het ongeschikt maken en de controlerende dienen ten minste drie dagen te zitten. De controlerende dient plaats te vinden in de actieve periode van vleermuizen. Tijdens de gehele controlerende dienen de weersomstandigheden geschikt te zijn conform het geldende Vleermuisprotocol ten aanzien van de op dat moment aanwezige functies, met uitzondering van de neerslag, tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn). Er kan pas gestart worden na de expliciete toestemming van de ecooloog.
16. Controle ronde: Wanneer er ongeschikt gemaakt is middels het creëren van tocht, dan mag er tussen de controlerende en de start van de sloop niet meer dan drie dagen zitten.
17. Permanente voorzieningen: Iedere exploitant dient minimaal 4 vleermuisverblijven te integreren met als minimale afmetingen 50 centimeter breed en 80 centimeter hoog. Indien er sprake is van enkele (<4) exploitanten dient iedere afzonderlijke hal te worden voorzien van minimaal 4 geïntegreerde verblijfplaatsen van 50 cm breed en 80 cm hoog of worden paalkasten geplaatst in de bedrijfstuin. Dergelijke voorzieningen zullen conform de richtlijnen van het Kennisdocument 'gewone dwergvleermuis' (BIJ12, versie 2017) worden gerealiseerd onder begeleiding van de ecooloog.
18. Verwijderen tijdelijke voorzieningen: De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente nest-, rust- of voortplantingsplaatsen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform de betreffende Kennisdocumenten en aangetroffen functies. Daarnaast mogen de tijdelijke voorzieningen pas verwijderd worden op het moment dat deze aantoonbaar niet in gebruik zijn door beschermde soorten. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt voor vleermuizen plaats buiten de winterperiode (15 oktober tot 1 april) - en voor broedvogels de broedperiode. De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van de ecooloog.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 15 december 2021 hebben wij van Havenbedrijf Moerdijk NV een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, artikel 3.8, eerste lid, en artikel 3.10, tweede lid, juncto artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen.

De aanvraag is op 9 mei 2022 en op 13 juni 2022 aangevuld.

Op 20 juli 2022 hebben wij een voornemen tot weigeren van de aanvraag gestuurd naar Havenbedrijf Moerdijk NV, omdat onvoldoende was onderbouwd dat werd voldaan aan de voorwaarden uit artikel 3.3, vierde lid, onder a, b en c, artikel 3.8, vijfde lid, onder a, b en c, en artikel 3.10, tweede lid, juncto artikel 3.8, vijfde lid onder a, b en c, van de Wet natuurbescherming. Hierdoor kon geen ontheffing worden verleend, onze nadere motivering staat beschreven in pagina 3 tot en met 5 van het voornemen tot weigeren. Op 15 augustus hebben wij de reactie op het voornemen tot weigeren ontvangen, op 6 december hebben we geaccordeerde notulen en aanvullingen ontvangen. Daaruit blijkt dat ten aanzien van de huismus, kerkuil en buizerd wordt voldaan aan de voorwaarden zoals genoemd op pagina 5 van nieuwsbrief nr. 1 en pagina 4 van nieuwsbrief nr. 4.

Met deze voorwaarden wordt de ecologische functionaliteit van het gehele bestaande leefgebied met bijbehorende functies van deze soorten geborgd en is overtreding van het verbod uit artikel 3.1, tweede lid van de Wnb niet aan de orde. Dit betekent dat ten aanzien van de huismus, kerkuil en buizerd geen overtreding van de verbodsbepaling aan de orde is en dat er derhalve geen ontheffing, zoals benoemd in artikel 3.3, eerste lid van de Wnb, nodig is. Wij volgen hierbij de toelichting zoals opgesteld in de nieuwsbrieven nr. 1 en 3 van de Provincie Noord-Brabant uit maart en november 2017.

Uit de reactie op het voornemen tot weigeren, de accordering van de notulen en de aanvullingen van 6 december en door middel van het opnemen van de aanvullende maatregelen (zoals beschreven in paragraaf 2.6 van dit besluit) blijkt dat de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis, bunzing, en steenmarter niet in het geding komt, en dat er een gedegen alternatievenafweging (als bedoeld onder artikel 3.8, vijfde lid onder a) ten grondslag ligt aan de aanvraag. Middels de onderbouwing van hoofdstuk 2 van het provinciaal inpassingsplan, was al voldoende onderbouwd dat er sprake is van een bij wet genoemd belang (als benoemd onder artikel 3.8, vijfde lid onder b en artikel 3.10, tweede lid). Ten aanzien van de bunzing en steenmarter vindt een aantasting van het leefgebied plaats dat elders wordt gecompenseerd. Doordat hier sprake is van een compensatie van leefgebied en niet zozeer van een compensatie van losstaande verblijfplaatsen is het ecologisch functioneren van het gehele bestaande leefgebied niet geborgd. Hierdoor zijn de voorwaarden zoals benoemd ten aanzien van de kerkuil, huismus en buizerd niet van toepassing en vindt er wel een overtreding plaats met betrekking tot de bunzing en steenmarter. Voor de gewone dwergvleermuis geldt (1) dat er sprake is van verstoring, (2) dat de verblijven niet op ieder moment qua kwaliteit gelijk blijven, en (3) dat de permanente voorzieningen buiten het bestaande leefgebied worden gerealiseerd, waardoor de voorwaarden zoals benoemd ten aanzien van de kerkuil, huismus en buizerd niet van toepassing zijn op de gewone dwergvleermuis. Om die reden hebben wij alsnog besloten de ontheffing ten aanzien van de gewone dwergvleermuis, bunzing en steenmarter te verlenen.

Daarnaast blijkt uit de accordering van de notulen en de aanvullingen van 6 december dat de aanvraag voor de ruige dwergvleermuis en bever is ingetrokken. Er is geen verblijfplaats van de ruige dwergvleermuis meer binnen de invloedsfeer van het plangebied aanwezig en het beverhol kan worden verwijderd onder de ontheffing van het waterschap.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/162313.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

Voor de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing vanuit de Wnb is vereist hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

Crisis- en herstelwet (Chw)

Bij provinciaal inpassingsplan (wegen e.d.):

Omdat er bij de realisatie van het Logistiek Park Moerdijk sprake is van een provinciaal belang als bedoeld in afdeling 3.5 van de Wet ruimtelijke ordening, hebben provinciale staten een inpassingsplan vastgesteld, is op grond waarvan artikel 1.1, eerste lid, onder a, in samenhang met categorie 2.1 van Bijlage I van de Crisis- en herstelwet, deze wet van toepassing.

Overige regelgeving

Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

Deze aanvraag is niet getoetst aan het onderdeel Natura 2000 van de Wnb. Mogelijk is hiervoor ook een vergunningplicht op grond van de Wnb aan de orde. Als dit het geval is dient de aanvrager ook deze bij de provincie aan te vragen.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten betreffen het amoveren van de woningen en tuinen, het deels rooien van opgaande begroeiing en de omvorming van het gehele gebied (inclusief de landbouwgronden) tot een logistiek park met interne baan naar het bestaande haven- en industrieterrein Moerdijk. Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de aanvullende gegevens van 9 mei 2022. Gedurende een periode van drie jaar is het plangebied intensief onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Daartoe hebben in totaal 23 veldbezoeken plaatsgevonden. Het plangebied is verdeeld over deelgebieden. Afhankelijk van (1) de grootte en de overzichtelijkheid van het plangebied, (2) de doelsoort van het onderzoek, en (3) de onderzochte (verblijfs-)functie, varieerde het aantal ingezette onderzoekers van 1 tot 4 onderzoekers. In de reactie op het voornemen tot weigeren wordt onderbouwd dat, ondanks dat er wijzigingen hebben plaatsgevonden in het plangebied, het onderzoek nog steeds actueel is. Daartoe wordt als voornaamste reden genoemd dat de onderzoeken jaarlijks geactualiseerd worden en dat de aangetroffen beschermde functies nog behouden zijn. Onzes inziens is er op basis van het bovenstaande sprake van gedegen onderzoek naar de aanwezigheid van (verblijfplaatsen van) beschermde soorten.

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

Gewone dwergvleermuis

In het plangebied zijn aan de Moerdijkseweg verspreid over vier woningen vier verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Het gaat om twee paarverblijfplaatsen, één zomer-/paarverblijfplaats en één zomerverblijfplaats. Daarnaast vormt de beplanting aan de Lapdijk een vliegroute en essentieel foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis. De Lapdijk blijft behouden.

Huismus

De Moerdijkseweg vormt op enkele plaatsen geschikt leefgebied voor huismussen. Ze broeden onder de daken van de woningen nummer 16, 17a, 18, en 42. Het is een populatie van circa 6-8 paar die ook gebruik maken van het bosschage rond de woningen. Tijdens de meest recente actualisatie was het aantal huismussen sterk afgenomen (waarschijnlijk door het vertrek van bewoners en hun vee en de daaruit voortvloeiende vermindering van het aanwezige veevoer). Op dit moment concentreren de huismussen zich voornamelijk rondom de boerderijen aan de Lapdijk. Grote groepen huismussen (50 à 70 individuen) gebruiken de boerderijen in de winterperiode ook als rustplekken. De boerderijen aan de Lapdijk blijven behouden.

Buizerd

In (de directe omgeving van) het plangebied zijn twee buizerdterritoria aanwezig. Eén buizerdhorst bevindt zich binnen het plangebied en de andere bevindt zich in het bosschage aan de Lapdijk. Het bosschage aan de Lapdijk blijft behouden. Het plangebied betreft voornamelijk intensieve landbouwgrond en is dan ook geen essentieel foerageergebied voor de buizerd. De buizerd is foeragerend waargenomen rondom de A16/A17 en de A59, dit gebied kan dan ook worden aangemerkt als essentieel foerageergebied en blijft behouden.

Kerkuil

In 2019 is er vastgesteld dat er een kerkuil nest binnen het plangebied aanwezig was, maar tijdens het onderzoek bleek dat het nest nu niet meer in gebruik is. Vogels verlaten soms een nest maar keren later terug om opnieuw van het nest gebruik te maken. Omdat de kans op hervestiging van de kerkuil

aannemelijk is, wordt er van uit gegaan dat er een nest van de kerkuil verloren gaat door de beoogde ingreep. De kerkuil is voornamelijk foeragerend waargenomen aan de Lapdijk. De Lapdijk vormt dan ook essentieel foerageergebied voor de kerkuil, dit foeragegebied blijft behouden.

Bunzing & steenmarter

In 2020 is er een doodgereden bunzing aangetroffen in het noordoosten van het plangebied. In 2021 is een steenmarter waargenomen op een cameraval in het bosschage aan de Rijksweg. Er is gezocht naar latrines en andere sporen van de steenmarter en bunzing, echter zijn deze niet aangetroffen. Omdat er een waarneming is gedaan en omdat er geschikt leefgebied aanwezig is, is het aannemelijk dat het plangebied leefgebied en enkele verblijfplaatsen biedt aan de bunzing en steenmarter. Uit de aanvullingen blijkt dat grotendeels alle leegstaande en overwoekerde tuinen aan de Moerdijkseweg geschikt habitat vormen voor de steenmarter en bunzing. Er gaat circa 15 hectare leefgebied van de steenmarter en bunzing verloren. Dit leefgebied bevindt zich in het oosten van het plangebied en vormt tevens een geleidende route tussen de Lapdijk en het gebied ten Noorden van de A17/A59.

De aanvrager geeft aan dat door het uitvoeren van de activiteiten:

- Twee paar-, één zomer- en één zomer-/paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;
- Enkele verblijfplaatsen en circa 15 hectare leefgebied van de bunzing;
- Enkele verblijfplaatsen en circa 15 hectare leefgebied van de steenmarter;
- Zes tot acht nesten van de huismus;
- Één nest van de buizerd;
- Één nest van de kerkuil;

worden vernield en vleermuizen worden verstoord.

Dit is een overtreding van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, 3.5, tweede en vierde lid, en artikel 3.10, eerste lid onder b, van de Wnb.

2.4 Alternatievenafweging

In het Provinciaal Inpassings Plan is in paragraaf 4.1 beschreven welke voorkeursalternatieven zijn overwogen en op basis waarvan voor het uiteindelijke alternatief is gekozen. Om tot een vaststelling van dit Provinciaal Inpassings Plan te komen heeft er een plan MER plaatsgevonden.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.5 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van de belangen 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' en 'in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde' zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b en artikel 3.10, tweede lid, onder a, van de Wnb.

Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten:

Op bladzijde 44 en 45 van het Provinciaal Inpassings Plan staat de volgende tekst:

“Op de einddatum en bij volledige uitgifte van Logistiek Park Moerdijk zal het directe werkgelegenheidseffect 3.600 tot 4.350 zijn. Daarnaast zorgt de vestiging van deze bedrijven voor een multipliereffect van 1.300 tot 1.800 banen bij bedrijven die niet op Logistiek Park Moerdijk gevestigd zijn. Een groot deel hiervan (circa 50%) komt terecht in de provincie Noord-Brabant. De toegevoegde waarde voor de economie van West-Brabant door Logistiek Park Moerdijk is aanzienlijk. Een volledig ontwikkeld Logistiek Park Moerdijk zorgt voor een toegevoegde waarde van 320 tot 410 miljoen euro per jaar (en regionaal voor een hoger regionaal product met 1,5%). De ontwikkeling van Logistiek Park Moerdijk heeft ook een effect op het voorzieningenniveau in de gemeente Moerdijk. Een impuls van 2 tot 3 miljoen euro per jaar wordt verwacht.”

In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daaropvolgende gebruik van het gebied of het gebouwde: De ontwikkeling het LPM met bijbehorende infrastructuur betreft vanzelfsprekend een ruimtelijke ontwikkeling.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de belangen voldoende onderbouwd zijn om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.6 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

In het activiteitenplan (paragraaf 5.3), de aanvullende gegevens van 9 mei 2022, het addendum, de reactie op het voornemen tot weigeren en de geaccordeerde notulen en aanvullingen van 6 december is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de in paragraaf 2.3 benoemde soorten zoveel mogelijk te beperken. In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Gewone dwergvleermuis

- Ongeschikt maken: De ecooloog wordt bij alle beoogde sloop en rooiwerkzaamheden betrokken, hierbij vindt altijd een veldinspectie (in pandig, uit pandig en evt. inwendig (spouw/dak) plaats, om bestaande verblijfplaatsen vast te stellen of uit te sluiten.
- Ongeschikt maken: Voorafgaand aan de werkzaamheden ter plaatse, of in de directe nabijheid van een verblijfplaats, zal het desbetreffende pand vleermuisongeschikt gemaakt worden (binnen het actieve seizoen en bij ten minste 8 graden Celsius. Bijvoorbeeld door het toepassen van exclusion flaps en/of door het onder ecologische begeleiding verstoren van het microklimaat door het creëren van licht- en tochtgaten.
- Controleronde: Twee dagen na het ongeschikt maken en maximaal drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden zal voor het aanvangen van de werkzaamheden gecontroleerd worden of het gebouw voldoende ongeschikt is gemaakt. Dit kan door middel van monitoring op uit-/invliegers of met behulp van een warmtebeeldcamera. De controle zal plaatsvinden in het actieve seizoen en onder gunstige weersomstandigheden (>10 graden Celsius). Na ecologische vrijgave (geen vleermuizen meer aangetroffen) kunnen de werkzaamheden starten.
- Onverwacht aantreffen vleermuizen: Wanneer tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch nog vleermuizen worden aangetroffen in of op de bebouwing dienen de werkzaamheden direct te worden gestaakt en wordt de ecooloog opgeroepen pas na zijn/haar akkoord kunnen de werkzaamheden worden hervat.
- Verlichting: tijdens de werkzaamheden mag tijdens de vleermuis actieve periode geen licht uitstralen op de Lapdijk en overige te behouden bosschages en water rond het projectgebied van het Logistiek Park Moerdijk.
- Tijdelijke voorzieningen: Er zijn in totaal 34 tijdelijke voorzieningen gecreëerd. Dit door het plaatsen van 18 kasten (11 x VKWS02, 7 x VKWS08) en 4 paalkasten (4 x VKSK04). De kasten zijn overwegend aan gebouwen geplaatst aan de Steenweg en de Lapdijk nabij het

bekende foerageergebied. De vleermuispalen zijn eveneens langs bosrand/watergang of de vliegroute aan de Lapdijk geplaatst.

- Permanente voorzieningen: De hierboven beschreven paalkasten zijn van voldoende duurzaam materiaal om ook als permanente voorziening te functioneren.

Bunzing en steenmarter:

- Ongeschikt maken: De ecooloog zal bij alle beoogde werkzaamheden aangaande de sloop van de woningen aan de Moerdijkseweg, betrokken worden. Hierbij vindt altijd een veldinspectie (inpandig, uitpandig, en eventueel inwendig (spouw/dak)) plaats, om aanwezigheid van de steenmarter vast te stellen of uit te sluiten. Ditzelfde geldt voor de beplanting die gerooid moet worden.
- Ongeschikt maken: De werkzaamheden vinden bij voorkeur plaats buiten het kwetsbaar voortplantingsseizoen en voor de winterrust. Wanneer binnen de kwetsbare periode gewerkt moet worden, moet voorafgaand aan de werkzaamheden het projectgebied ongeschikt gemaakt zijn voor bunzing en steenmarter. Dit kan door middel van het verwijderen van opgaande begroeiing en potentiële verblijfplaatsen, waarna vervolgens de vegetatie kort wordt gehouden. Voorafgaand aan het verwijderen van groen dienen zoveel mogelijk vrij gelegen materialen (groenafval, takkenstapels, houtwal, etc.) te worden verwijderd. Geschikt habitat van de marterachtigen wordt buiten de periode van 1 maart tot en met 1 september ongeschikt gemaakt na vrijgave door de ecooloog.
- Controle ronde: Na ecologische vrijgave (geen marters aanwezig kunnen de werkzaamheden (slopen en rooien beplanting etc.) rond de Moerdijkseweg starten.
- Ongeschikt maken: Wanneer de werkzaamheden met betrekking tot het verwijderen van de groenstructuren plaatsvinden, wordt er in één richting, richting het te handhaven groen gewerkt, zodat dieren de kans krijgen voor de werkzaamheden uit te vluchten richting geschikt leefgebied in de directe omgeving. Deze kant moet voldoende dekking bieden.
- Ongeschikt maken: Door middel van maaien (10 centimeter boven maaiveld) en direct afvoeren van het maaisel wordt het projectgebied ongeschikt en wordt voorkomen dat er dieren aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden. Indien er wordt gemaaid, wordt richting één kant en richting te handhaven groen gewerkt zoals bij de rooiwerkzaamheden.
- Voorzieningen: Ter compensatie van het leefgebied en de potentieel aanwezige verblijfplaatsen van de bunzing en steenmarter, wordt er langs de Lapdijk nieuw habitat aangelegd, bestaand habitat verbeterd en worden er marterhopen gecreëerd om alternatieve verblijfplaatsen voor de bunzing en steenmarter als alternatieve verblijfplaatsen en geleiding te zorgen. Voorafgaand aan het wegnemen van de verblijfplaatsen in het leefgebied aan de Moerdijkseweg worden vier marterhopen gerealiseerd aan de Lapdijk. De afmetingen van de marterhopen zullen minimaal 1 bij 2 bij 15 meter (hoogte x breedte x lengte) per marterhoop zijn. De marterhoop bestaat uit een bodem van dun materiaal van takjes, riet of gras met daarop een kern van gestapelde stammen en dikke takken en een isolerende laag riet of hooi. In de marterhopen worden zogenaamde marterbuizen aangelegd welke fungeren als verblijfplaats voor de steenmarter en de bunzing.
- Leefgebied: Door de voorgenomen ingreep gaat zoals in paragraaf 2.3 van dit besluit beschreven circa 15 hectare leefgebied van de marterachtigen verloren. Aan de Lapdijk is in de huidige situatie voldoende ruig (extensief beheerd) leefgebied aanwezig om de marterhopen te kunnen doen functioneren. Gelijktijdig met de aantasting van het leefgebied aan de Moerdijkseweg wordt het bestaande leefgebied aan de Lapdijk (ter grootte van circa 7 a 8 hectare) geoptimaliseerd, zal het compensatieperceel de Appelpak (ter grootte van 8,3 hectare) ontwikkelen en worden geleidende elementen en

onderdoorgangen gerealiseerd die de Lapdijk verbinden aan het compensatiegebied de Appenzak. Bij de optimalisatie van de Lapdijk worden natuurvriendelijke oevers aangelegd, wordt ten minste 1 extra bomenrij aangelegd (aan de zijde van het LPM) en wordt er pluksgewijs struweel met inheemse besdragende soorten aangeplant. In de huidige situatie moeten de marters het knooppunt Klaverpolder oversteken wat een hoger risico op verkeersslachtoffers met zich meebrengt. Er wordt middels het aanbrengen van geleiding en een onderdoorgang gezorgd dat de marterachtigen op een veilige wijze de andere zijde (ten noorden) van de A59/A17 kunnen bereiken. Ten noorden van de A59/A17 wordt eveneens een compensatieperceel ingericht met struweel, bosschages en faunairijk grasland.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Wij nemen ter borging van/in aanvulling op deze maatregelen extra voorschriften op. Het betreft de volgende aanvullende mitigerende maatregelen:

Gewone dwergvleermuis:

- Ongeschikt maken: Op het moment van ongeschikt maken en de twee daaropvolgende dagen moeten alle weersomstandigheden, dus niet alleen de temperatuur, overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen. Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.
- Ongeschikt maken: Bij het ongeschikt maken van (potentiële) verblijfplaatsen mag geen opschuimend en uithardend (vul)schuim (PUR) gebruikt worden. Uithardend schuim mag alleen gebruikt worden, nadat de woningen al ongeschikt zijn gemaakt, er een controleronde heeft plaatsgevonden en er is vastgesteld dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn. Wij nemen dit voorschrift op om te voorkomen dat vleermuizen vastkleven of verstrikt raken in het (vul)schuim of onverhoopt opgesloten worden.
- Ongeschikt maken: Wanneer een opening direct permanent wordt afgesloten, dient gecontroleerd te worden dat vleermuizen via een exclusion flap de verblijfplaats kunnen verlaten. Wanneer dit niet zeker is, dient de opening te worden afgesloten middels een exclusion voorziening. In het ecologisch werkprotocol moet worden vastgelegd op welke wijze gecontroleerd wordt of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is. Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de vleermuizen hun verblijfplaats altijd kunnen verlaten via een exclusion voorziening nadat de verblijfplaatsen ontoegankelijk zijn gemaakt.
- Ongeschikt maken: Indien ongeschikt wordt gemaakt middels het verstoren van het microklimaat dienen, aanvullend op het creëren van tochtgaten, indien bouwtechnisch haalbaar, de hoeken van te slopen bebouwing verwijderd te worden, conform de derde bullit op pagina bladzijde 37 van het kennisdocument 'gewone dwergvleermuis' (BIJ12, 2017). Indien dit bouwtechnisch niet haalbaar is dienen de invliegopeningen te worden afgesloten, hierbij dienen voldoende exclusion voorzieningen te worden aangebracht zodat vleermuizen te allen tijde de bebouwing kunnen verlaten maar geen toegang meer hebben tot de bebouwing. Wij nemen dit voorschrift op omdat het microklimaat dermate verstoord dient te worden dat vleermuizen de te slopen bebouwing niet meer als verblijfplaats zullen gebruiken.
- Controleronde: Tijdens de gehele controleronde dienen naast de temperatuur, alle weersomstandigheden geschikt te zijn conform het geldende Vleermuisprotocol ten aanzien van de op dat moment aanwezige functie, met uitzondering van de neerslag, tijdens de gehele controleronde moet het droog zijn). Dit voorschrift wordt opgenomen

omdat vleermuizen bij onjuiste weersomstandigheden mogelijk niet uitvliegen met als gevolg dat de bebouwing mogelijk onterecht vleermuisvrij kan worden verklaard.

- **Controle ronde:** Wanneer er ongeschikt gemaakt is middels het creëren van tocht, dan mag er tussen de controleronde en de start van de sloop niet meer dan drie dagen zitten. Wanneer er tijdens de controleronde alsnog vleermuizen worden aangetroffen in het gebouw, dienen er aanvullende maatregelen te worden toegepast, gevolgd door een nieuwe controleronde. Wanneer het niet mogelijk is om meer tochtgaten en openingen te creëren, dienen de invliegopeningen te worden afgesloten, hierbij dienen voldoende exclusion voorzieningen te worden aangebracht zodat vleermuizen te allen tijde de bebouwing kunnen verlaten maar geen toegang meer hebben tot de bebouwing. Dit voorschrift wordt opgelegd om te voorkomen dat individuele vleermuizen verwond of gedood worden door het uitvoeren van de beoogde werkzaamheden.
- **Permanente voorzieningen:** Het is nog onduidelijk hoe verblijfplaatsen worden geïntegreerd in gebouwen, omdat de exploitanten nog onbekend zijn. In de aanvullingen van 9 mei 2022 is door de ecologisch adviseur voorgesteld om middels voorschriften te borgen dat iedere exploitant minimaal 4 vleermuisverblijven integreert met de minimale afmeting van 50 cm breed en 80 cm hoog en dat positionering en plaatsing plaatsvindt door de ecooloog. Indien er sprake is van enkele exploitanten (<4) dient iedere afzonderlijke hal te worden voorzien van minimaal 4 geïntegreerde verblijfplaatsen of worden paalkasten geplaatst in de bedrijfstuin. Dergelijke voorzieningen zullen conform de richtlijnen van het Kennisdocument 'gewone dwergvleermuis' (BIJ12, versie 2017) worden gerealiseerd.
- **Verwijderen tijdelijke voorzieningen:** De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente rust- of voortplantingsplaatsen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform het kennisdocument 'gewone dwergvleermuis' (BIJ12, versie 2017) en denaantetroffen functies. Daarnaast mogen de tijdelijke voorzieningen pas verwijderd worden op het moment dat deze aantoonbaar niet in gebruik zijn door beschermde soorten. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt voor vleermuizen plaats buiten de winterperiode (15 oktober tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van de ecooloog.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis, bunzing en steenmarter niet in het geding door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

2.7 gedeeltelijke afwijzing van de gevraagde ontheffing

De ontheffing is ook gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen als genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor de buizerd, huismus en kerkuil.

Voor de buizerd, huismus en kerkuil is een overtreding van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb niet aan de orde, omdat de ecologische functionaliteit van de gehele bestaande leefgebieden en de daartoe behorende nesten van de buizerd, huismus en kerkuil te allen tijde geborgd is doordat:

- (1) er voorafgaand aan de activiteit ruim voldoende bewezen effectieven alternatieve verblijfplaatsen binnen het bestaande leefgebied wordt gerealiseerd,
- (2) deze verblijven functioneel en geschikt zijn voor dezelfde functies als die zullen verdwijnen binnen hetzelfde leefgebied,
- (3) de ecologische functie te allen tijde van gelijke kwaliteit kan blijven,
- (4) er maatregelen worden genomen die voorkomen dat de oude en te verwijderen verblijven nog gebruikt kunnen worden, voordat de soorten hier (weer) gebruik van maken,
- (5) er voorschriften worden opgelegd die de functionaliteit van de voorzieningen borgen.

In het activiteitenplan (paragraaf 5.3), de aanvullende gegevens van 9 mei 2022, het addendum, de reactie op het voornemen tot weigeren en de geaccordeerde notulen en aanvullingen van 6 december is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de in paragraaf 2.3 benoemde soorten zoveel mogelijk te voorkomen. In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Huismus

- Ongeschikt maken: De ecooloog wordt bij alle werkzaamheden aangaande de sloop van de woningen aan de Moerdijkseweg, betrokken, hierbij vindt altijd een veldinspectie (inpandig, uitpandig en evt. inwendig (spouw/dak)) plaats, om bestaande nestplaatsen vast te stellen of uit te sluiten.
- Ongeschikt maken: Huismussen zijn alleen vastgesteld onder dakpannen. Het handmatig lichten van de dakpannen in de periode september -februari; na ecologische vrijgave in periode zonder stevige vorst voorkomt het doden/verwonden van individuen. Er is één woning waarbij zowel een vleermuisverblijf als een huismusnest is aangetroffen. De gewone dwergvleermuis vloog hier in via een stootvoeg. Bij deze woning worden buiten het broedseizoen en buiten perioden van vorst spouwborstels geplaatst om de toegang naar het dak te voorkomen. Later, als de kwetsbare periode voor vleermuizen voorbij is, zullen er exclusion flaps over de stootvoegen worden geplaatst om ook de toegang voor vleermuizen af te dichten.
- Ongeschikt maken: De werkzaamheden aan, of binnen de invloedssfeer van, nesten van huismus (incl. voorbereidingen) moeten worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode (maart t/m augustus evt. uitloop in september). In eind augustus/ september kan worden aangevangen met werkzaamheden indien op basis van een beoordeling van de ecooloog is aangetoond dat de nestlocatie(s) niet meer wordt gebruikt.
- Begeleiding van de werkzaamheden: De ecooloog zal aanwijzingen geven over de wijze waarop de werkzaamheden rondom de bekende nestplaatsen en kasten en essentieel groen uitgevoerd dienen te worden.
- Onverwacht aantreffen soorten: Wanneer tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch nog huismussen worden aangetroffen op of in de bebouwing dienen de werkzaamheden direct te worden gestaakt en wordt de ecooloog opgeroepen; pas na zijn/haar akkoord kunnen de werkzaamheden worden hervat.
- Voorzieningen: Om de huismussen te huisvesten zijn in oktober 2021, vier huismustillen geplaatst, drie huismustillen zijn geplaatst langs de Lapdijk en één huismustil is geplaatst nabij de volkstuinen in het compensatiegebied de Appelzak. De tillen aan de Lapdijk zijn geplaatst nabij de boerderijen die tevens als winterrustplaatsen worden gebruikt. Om het ontdekken van de tillen te bemoedigen zijn er eveneens voerdersilo's geplaatst. In de directe omgeving van deze tillen was al ruigte en dekking aanwezig en zijn in 2022 ligusters aangeplant zodat dit geschikte kwetterplekken vormen voor de huismus. Bij de herinrichting van de Lapdijk zal eveneens extra aandacht aan de huismus worden besteed door het aanplanten van heggen, struweel afgewisseld met ruigte kruiden. Per til aan de Lapdijk zijn 18 nestgelegenheden beschikbaar voor huismus. De til in de Appelzak is voorzien van 54 nestgelegenheden. In de praktijk zal een deel van de nestkasten bewoond worden en een deel mogelijk als schuilplaats/overnachtingsplek gebruikt gaan worden. Het is dus niet zo dat één huismussentil compensatie biedt voor 54 of 18 paar huismussen. Bij andere projecten zijn succesvolle ervaringen opgedaan met het plaatsen van huismustillen. In deze tillen is succesvol gebroed in 2020.
- Voorzieningen: de gerealiseerde permanente huismusvoorzieningen zullen ten tijde van de werkzaamheden te worden gehandhaafd evenals na afronding van de werkzaamheden.

Buizerd:

- Ongeschikt maken: De ecooloog wordt bij alle beoogde werkzaamheden aangaande het rooien van de opgaande beplanting van en rondom de horstboom betrokken, hierbij vindt altijd een veldinspectie plaats, om nestactiviteit vast te stellen of uit te sluiten.
- Ongeschikt maken: Werkzaamheden voor de verwijdering van de nestboom worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (dus niet in periode 1 februari t/m 1 september).
- Ongeschikt maken: Rondom de bekende verblijfsboom van de soort moet gedurende het broedseizoen een strook bos van minimaal 75 meter ongemoeid gelaten worden bij ruimtelijke ingrepen als de horstboom bewoond is.
- Ongeschikt maken: Ongeschikt maken geschiedt door de boom buiten het actieve broedseizoen te rooien (dus niet in de periode 1 februari t/m 1 september) en/of door het plaatsen van een skippybal in het nest.
- Controlerende: Na ecologische vrijgave (geen buizerds (meer) afhankelijk van het nest) kunnen de werkzaamheden (kap, conditionering etc.) starten.
- Ecologische begeleiding: De ecooloog zal aanwijzingen geven over de wijze waarop de werkzaamheden rondom de bekende nestplaats uitgevoerd dienen te worden.
- Kraaiennesten: De buizerd maakt in verreweg de meeste gevallen gebruik van bestaande nesten en kraaiennesten die vervolgens verder uitgebouwd worden tot een plat, omvangrijk nest (horst) (Kennisdocument 'Buizerd', BIJ12 2017). In de directe omgeving van het oorspronkelijke buizerdnest zijn diverse kraaiennesten waargenomen.
- Voorzieningen: Op korte afstand van de oorspronkelijke nestplaats (<100 meter) en binnen het bestaande leefgebied van de buizerd zijn twee kunsthorsten aanwezig waar de buizerd gebruik van zou kunnen maken. Er is bewijslast aangeleverd van drie losstaande projecten waarbij gebroed is in vergelijkbare kunsthorsten, die op een vergelijkbare wijze zijn toegepast. Er is dan ook voldoende aangetoond dat de kunsthorsten an sich functioneel en geschikt zijn voor dezelfde functies als die zullen verdwijnen binnen hetzelfde leefgebied. De locaties van de voorzieningen zijn (1) vergelijkbaar met de locatie van de oorspronkelijke nestplaats en (2) vergelijkbaar met de locaties die zijn benoemd in de onderzoek rapportages.

Kerkuil

- In het compensatieperceel De Appelzak is een kerkuilental gerealiseerd. Daarnaast wordt een tweede til gerealiseerd nabij het boschage ten westen van de Lapdijk. Voor de realisatie van de tweede til is nog een omgevingsvergunning vereist. Derhalve zal de oorspronkelijke nestlocatie van de kerkuil pas weggenomen worden nadat de tweede uilental is gerealiseerd.
- Zowel aan de Lapdijk als aan de zijde van de A17 waar het compensatieperceel zich bevindt is de kerkuil foeragerend waargenomen. Hiermee vormt de A17 geen onoverkoombare barrière voor de kerkuil en is aangetoond dat deze ook foerageert ten westen van de A17 en de kerkuilental in de Appelzak zich binnen het bestaande leefgebied bevindt. Er wordt dus een ruime hoeveelheid voorzieningen aangeboden binnen het bestaand leefgebied van de kerkuil.
- Voorkomen van verstoring: Verlichting mag buiten de werkzaamheden niet gevoerd worden tussen zonsondergang en zonsopkomst en mag niet onnodig uitstralen op water of buiten het werkgebied.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Wij nemen in aanvulling op deze maatregelen extra voorschriften op. Het betreft de volgende aanvullende mitigerende maatregelen:

Kerkuil

- De in het plangebied aanwezige nestplaats van de kerkuil mag pas verwijderd worden nadat de tweede kerkuilental is gerealiseerd, zoals in paragraaf 2.6 van dit besluit beschreven. Hierbij dient eveneens een gewenningsperiode van drie maanden te worden

gehanteerd. Wij nemen dit voorschrift op omdat kerkuilen de tijd nodig hebben om aan nieuwe verblijfplaatsen te wennen (Kennisdokument 'Kerkuil' (BIJ12, 2017))

Omdat het verbod op artikel 3.1, tweede lid, niet wordt overtreden, is een ontheffing hiervoor niet aan de orde.

2.8 Afwijkingen ten aanzien van de betreffende kennisdocumenten:

Gewone dwergvleermuis

- Eén van de voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis heeft minder dan drie meter uitvliegruimte. Gezien het aantal aangebrachte voorzieningen dat wel een uitvliegruimte heeft van > drie meter, leidt deze afwijking er niet toe dat afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.
- De VKWS08 voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis voldoen niet aan de afmetingen voor kleine zomer- en paarverblijfplaatsen zoals gesteld op pagina 32 van het kennisdocument 'gewone dwergvleermuis' van BIJ12 (versie 2017). Indien maatregelen worden uitgevoerd conform het kennisdocument 'gewone dwergvleermuis' kunnen we spreken van "effectieve maatregelen", wanneer de richtlijnen uit kennisdocumenten niet worden gevolgd dient er anderszins te worden aangetoond/onderbouwd waarom ondanks de afwijkingen de maatregelen toch als effectief kunnen worden beschouwd. In het juridische kader van de kennisdocumenten staat onder andere dat op basis van ecologisch onderzoek gemotiveerd afgeweken kan worden van de informatie in de kennisdocumenten. Op basis van dergelijke bij de ODBN bekende ecologische onderzoeken kunnen de geplaatste paalkasten als bewezen effectief worden gezien. Aanvullend zijn er 11 voorzieningen geplaatst die wel voldoen aan de afmetingen voor kleine zomer- en paarverblijfplaatsen zoals gesteld op pagina 32 van het kennisdocument 'gewone dwergvleermuis' van BIJ12 (versie, 2017). Daarmee is voldoende uitgesloten dat de afwijkingen van het kennisdocument 'gewone dwergvleermuis' (versie 2017) leiden tot een afbreuk aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

De appelzak

- Het compensatieperceel de Appelzak (1) ligt op ongeveer één kilometer afstand van het plangebied, (2) wordt van het plangebied gescheiden door de A17 en (3) moest nog ontwikkelen voordat het als functioneel kan worden beschouwd voor alle aangevraagde soorten. Er was onvoldoende onderbouwd dat het compensatieperceel (veilig) bereikt kan worden door de aangevraagde soorten. Dit is in het bijzonder relevant voor de grondgebonden soorten maar ook van de kerkuil en de gewone dwergvleermuis is bekend dat bij oversteek van grote wegen verkeersslachtoffers vallen.
 - Voor de bunzing en steenmarter geldt dat er verbindende elementen en onderdoorgangen worden aangelegd die naar het compensatieperceel leiden om verkeersslachtoffers te voorkomen. Ten aanzien van de bunzing en steenmarter kan daardoor de Appelzak als compensatie worden gezien.
 - Voor de kerkuil geldt dat de uilantil en het compensatieperceel ten Noorden van de A17 alleen kunnen worden gebruikt als compensatie als er voldoende leefgebied aan de noordzijde van de A17 is om de voorziening te doen functioneren. Dit om te voorkomen dat de kerkuil veelvuldig de A17 moeten oversteken om zich te verplaatsen tussen foerageergebied en nestplaats omdat dit kan leiden tot een toenemend risico op verkeersslachtoffers. Uit het gesprek van 30 november 2022 is gebleken dat de kerkuil zich op dit moment ook al verplaatst over de snelweg, het sporadisch oversteken van de snelweg leidt dus niet tot een achteruitgang van de staat van instandhouding ten opzichte van de

huidige situatie. Het is wel van belang dat de kerkuil niet vaker de snelweg hoeft te passeren dan in de huidige situatie.

Gezien de inrichting van het compensatieperceel en de aanwezigheid van diverse bosschages grenzend aan gras- en akkerlanden, is er kwalitatief gezien geschikt voedselaanbod voor de kerkuil. Bij een geschikt voedselaanbod hebben kerkuilen voldoende aan een gebied van 500 tot 1.500 meter rond de broedplaats (Het kennisdocument 'kerkuil' (BIJ12, versie 2017)). Een gebied van dergelijke omvang is aanwezig ten Noorden van de broedplaats en de voorziening aan de noordzijde van de A17 kan daarom als geschikt worden beschouwd.

- Voor de buizerd geldt dat de buizerd in de huidige situatie de A16/A17 gebruikt om te foerageren waarbij hij profiteert van prooidieren die aan het verkeer slachtoffer vallen. Dit leefgebied blijft behouden en binnen dit leefgebied worden de nieuwe kunstnesten aangeboden. Er hoeft dus geen compensatie van leefgebied plaats te vinden in de Appelzak. Overigens is het leefgebied in de Appelzak wel geschikt gebleken, daar een andere buizerd hier inmiddels zijn territorium in gebruik heeft genomen.
- Voor de huismus geldt dat de voorzieningen binnen 100 à 500 meter van de oorspronkelijke nestplaatsen gerealiseerd moeten worden (kennisdocument 'Huismus' (BIJ12, 2017). Het compensatieperceel en de gerealiseerde voorzieningen in de Appelzak kunnen derhalve niet als compensatie worden ingezet voor de aangevraagde soorten. De individuen uit het plangebied moeten voldoende nestplaatsen en daaraan verbonden functioneel leefgebied behouden in de bereikbaarheid van het plangebied. Deze voorzieningen en het daaraan verbonden leefgebied worden gerealiseerd door het realiseren van huismustillen aan - en de optimalisatie van, de Lapdijk.
- Voor de gewone dwergvleermuis zal voldoende leefgebied behouden blijven, doordat de Lapdijk wordt geoptimaliseerd. Het is dus niet noodzakelijk om leefgebied voor de gewone dwergvleermuis te compenseren.

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij gevraagde ontheffing ten aanzien van de bunzing, steenmarter en de gewone dwergvleermuis. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

Voor het overige wijzen wij de gevraagde ontheffing af, omdat er geen verbodsbepalingen worden overtreden.

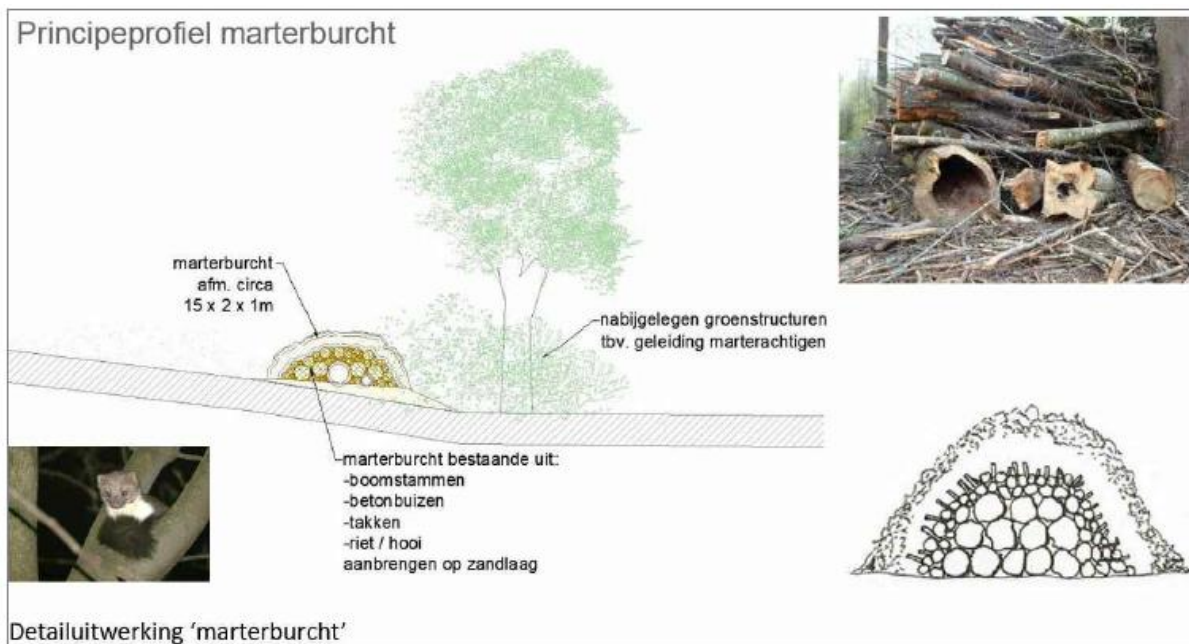
Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE

Figuur 1. Locatie Logistiek Park Moerdijk. De activiteiten vinden plaats binnen donker gearceerde (grijs/zwarte) gebied. Het huidige haven- en industrieterrein Moerdijk is in paars gearceerd en de dorpskern Moerdijk is in rood gearceerd. Voorliggende ontheffing heeft geen betrekking op werkzaamheden die in de dorpskern en het haven- en industrieterrein worden uitgevoerd, deze locaties zijn enkel weergegeven ten behoeve van de oriëntatie.

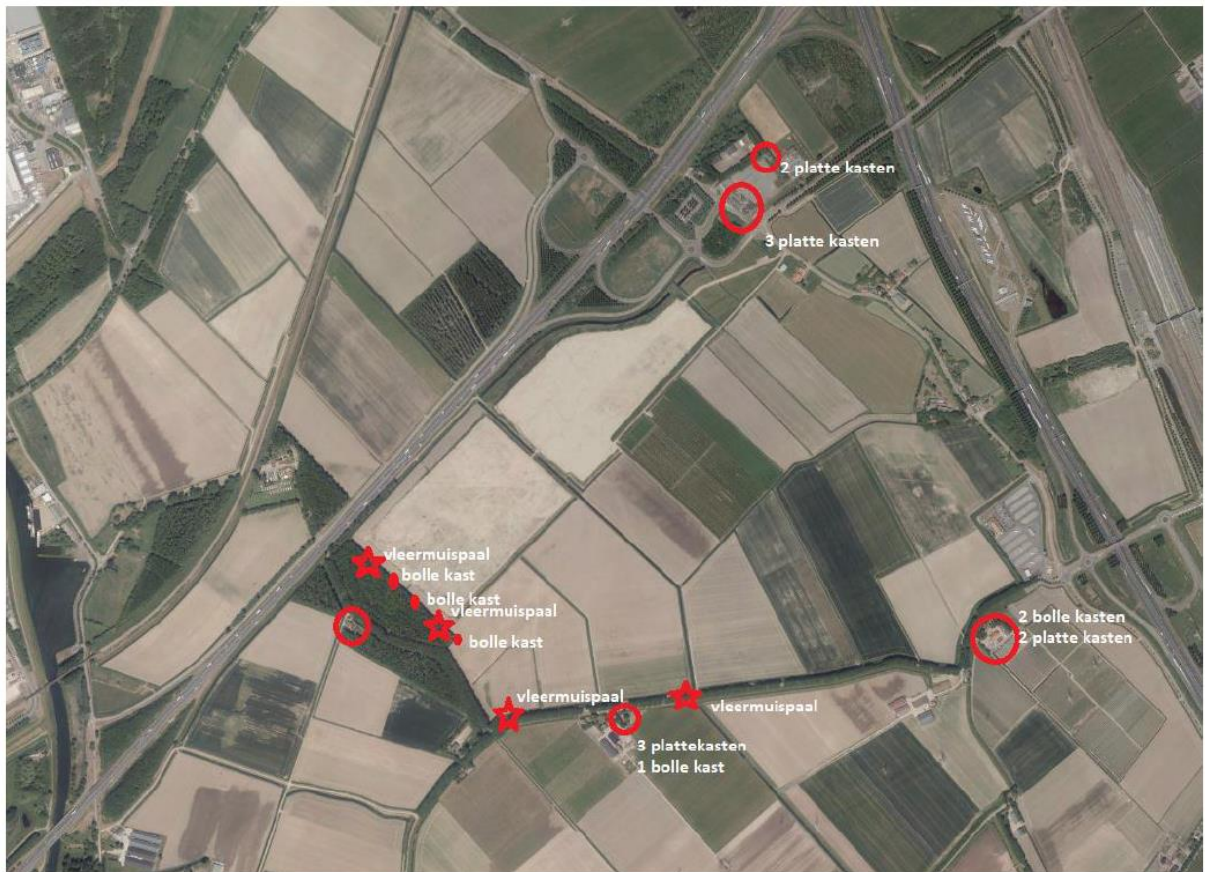
BIJLAGE 2. MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 2. Uitwerking van de marterhopen.

Figuur 3. Locatie van de verbindende elementen (2) en de onderdoorgang (1)..

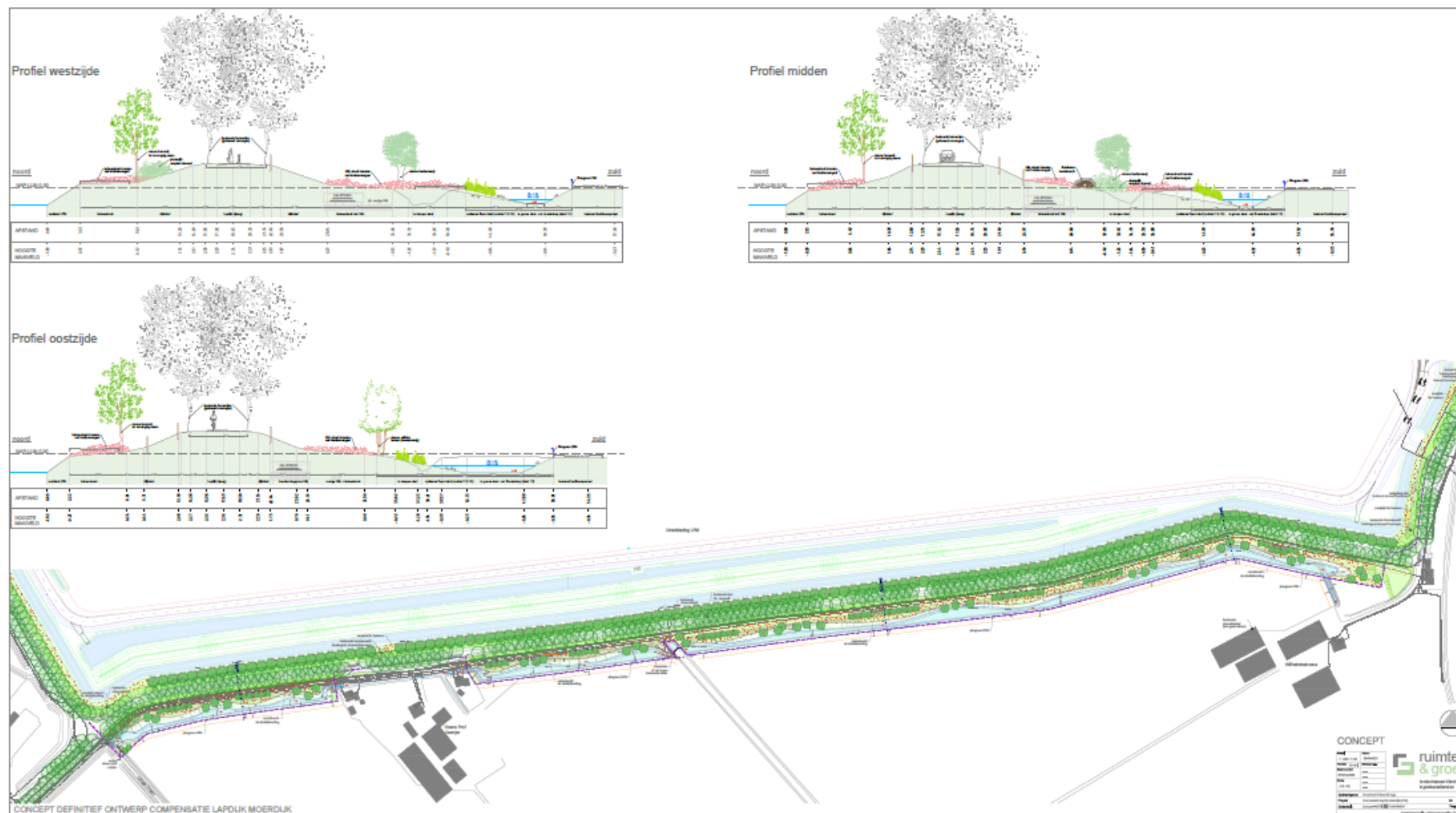

Figuur 4. Locaties van de tijdelijke vleermuisvoorzieningen

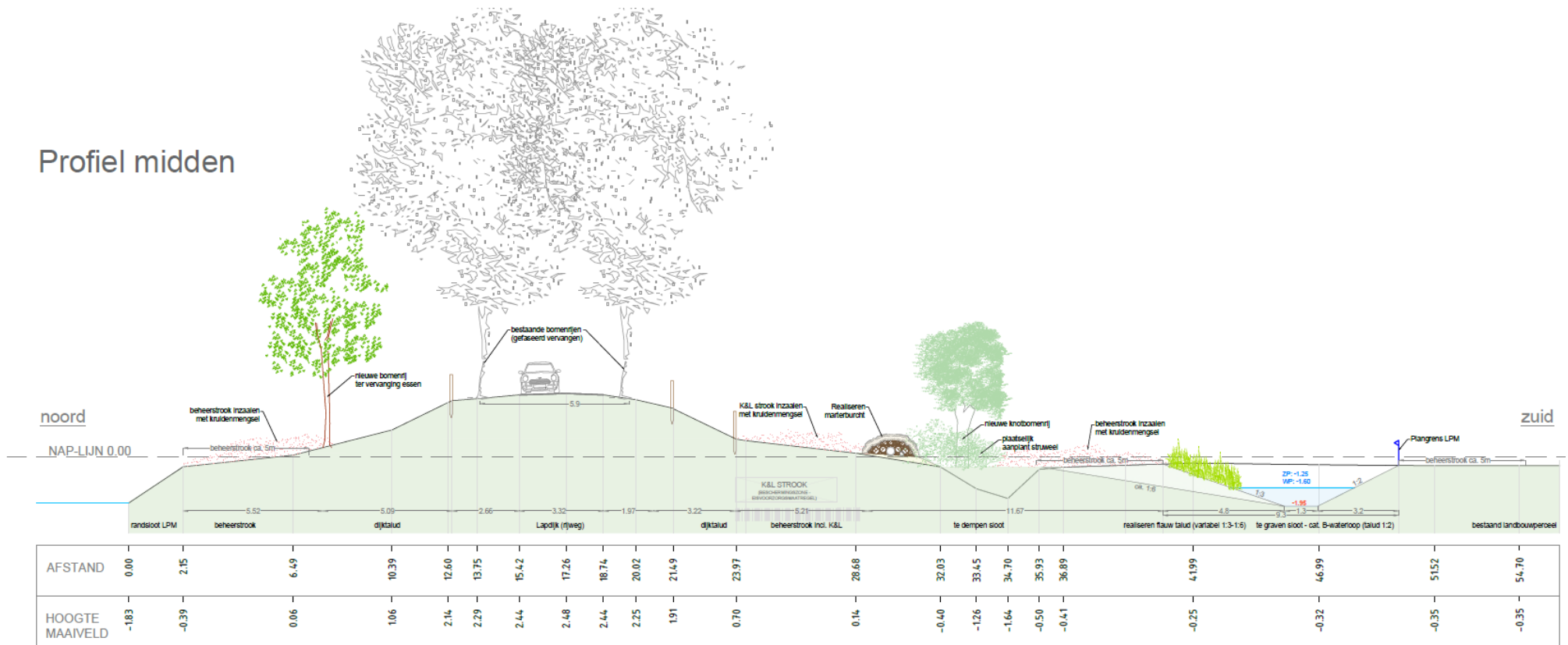
Figuur 5. Locaties van de huismustillen

BIJLAGE 3. INRICHTING LAPDIJK

Figuur 6. Inrichtingstekening Lapdijk. Geheel

Profiel midden

Figuur 7. Inrichtingstekening Lapdijk. Midden

Profiel westzijde

noord

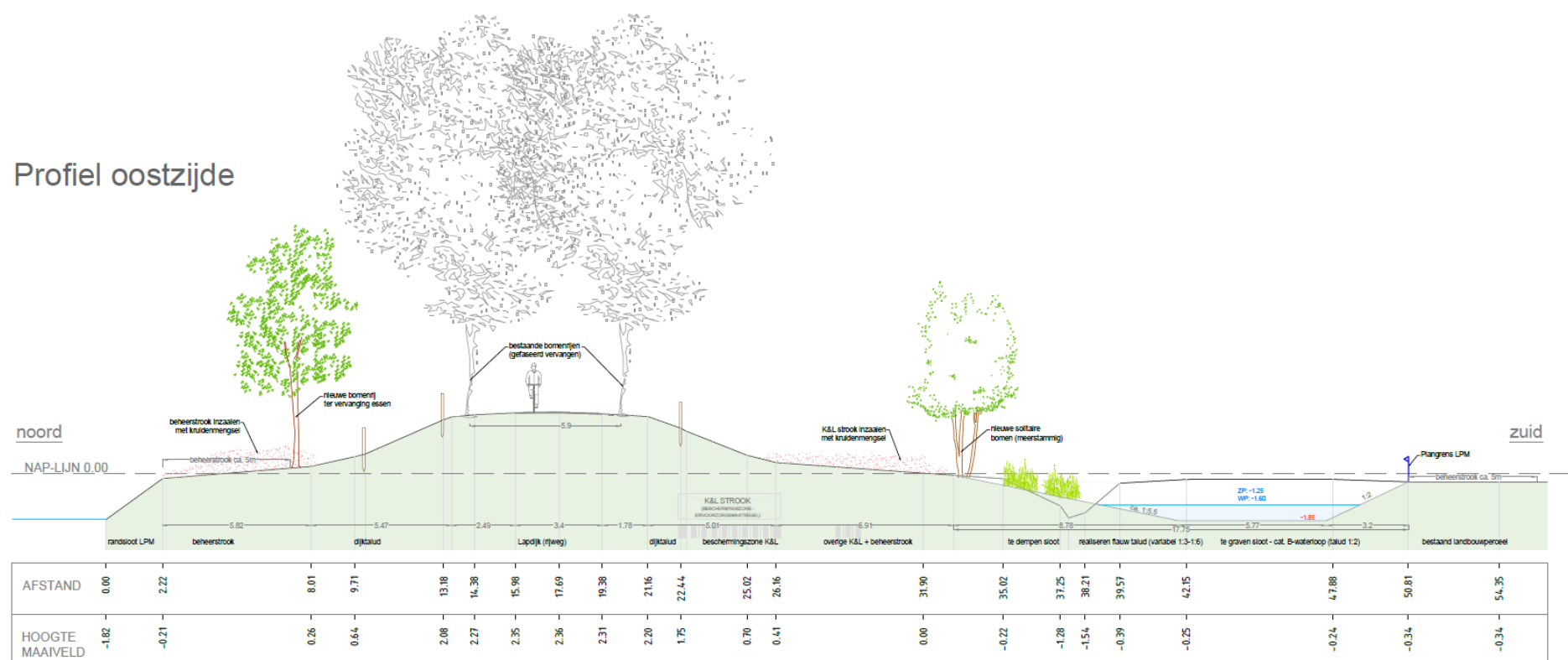
NAP-LIJN 0.00

bestaande bomen
nieuwe bomen
K&L strook inzaaien met kruidmengsel
beheerstrook ca. 5m
dijktaud
Lapdijk (rijweg)
dijktaud
K&L STROOK
div. overige K&L
te dempen sloot
realiseren flauw laud (variabel 1:3-1:6)
te graven sloot - cat. A-waterloop (laud 1:2)
bestaand landbouwperceel
Plangrens LPM
beheerstrook ca. 5m
zuid

AFSTAND	0.00	3.31	9.01	13.29	14.69	15.85	17.02	18.67	20.35	21.76	22.45	23.50	28.14	34.66	36.32	38.87	40.20	44.49	49.99	57.00
HOOGTE MAAIVELD	-1.80	0.37	0.47	1.76	2.17	2.38	2.29	2.34	2.31	2.25	2.19	1.87	0.27	-0.15	-1.22	-1.57	-0.43	-0.16	-0.14	-0.21

Figuur 8. Inrichtingstekening Lapdijk. Westzijde.

Profiel oostzijde

Figuur 9. Inrichtingstekening Lapdijk. Oostzijde.

BIJLAGE 4. INRICHTING COMPENSATIEPERCEEL DE APPELZAK

Figuur 10. Inrichting compensatiegebied de Appelzak Noord.

ODBN,
Kenmerk Z/162313-340924

Figuur 11. Inrichting compensatiegebied de Appelzak Zuid.

BIJLAGE 5. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten

Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten

Gegevens

Aanvraagnummer Z/162313

Naam initiatief Logistiek Park Moerdijk

Ontheffingsperiode voor de periode tot en met 31 december 2030

Ontheffinghouder Havenbedrijf Moerdijk NV

Naam aanvrager Dhr. H. Schakenraad

Adres Plaza 3

PC-Woonplaats 4782 SL Moerdijk

Gegevens

werkzaamheden:

Contactpersoon uitvoering
werkzaamheden

Telefoonnummer (vast)

Telefoonnummer (mobiel)

Ecoloog betrokken bij
uitvoering (inc.
contactgegevens)

Locatie(s) werkzaamheden

Datum gereedkomen
compensatiemaatregelen

Datum start
werkzaamheden

Overzicht planning
werkzaamheden

.....

.....

.....

.....

.....

Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord

Retouradres

Omgevingsdienst Brabant Noord
Email: info@odbn.nl

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, Havenbedrijf Moerdijk NV, De oksel van de A16 en de A17, nabij het knooppunt Klaverpolder, in de gemeente Moerdijk, Z/162313

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 19 januari 2023 een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid en artikel 3.10, van de Wet natuurbescherming **gedeeltelijk** hebben **verleend** (kenmerk: Z/162313-340924) aan Havenbedrijf Moerdijk NV, Plaza 3, 4782 SL te Moerdijk, voor de realisatie van het Logistiek Park Moerdijk gelegen in de oksel van de A16 en de A17 nabij het knooppunt Klaverpolder, in de gemeente Moerdijk. Het plangebied wordt globaal begrensd door:

- de A17 aan de noordwestzijde;
- de Binnenmoerdijkse Baan aan de noordzijde;
- de A16 aan de noordoostzijde;
- de Lapdijk aan de oost- en zuidzijde

De ontheffing is geldig voor de periode tot en met 31 december 2030.

Op dit besluit is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 23 januari 2023 tot en met 6 maart 2023 **6 weken ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 743 00 00. Voor inzage in de bijbehorende stukken dient een afspraak gemaakt te worden. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website <https://www.brabant.nl/loket/vergunningen-meldingen-en-ontheffingen>.

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden. Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u vriendelijk om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken. Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoon (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige

voorziening” te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om een voorlopige voorziening te vragen is dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/162313 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, januari 2023